

datum: 23 februari 2024

VVSG standpunt: Doorstortscenario als evenwaardig alternatief naast GAS 5

Samenvatting standpunt:

Lokale besturen kunnen sinds 1 februari 2021 beperkte snelheidsovertredingen sanctioneren met gemeentelijke administratieve sancties (GAS 5). Al van bij de start waren er heel wat juridische en praktische problemen. Deze zijn drie jaar later nog steeds niet allemaal opgelost.

De VVSG is vragende partij om het doorstortscenario snel te realiseren, als alternatief naast GAS 5. De VVSG stelt daarbij vast dat door GAS 5 de lokale besturen een instrument in handen hebben gekregen om een effectief verkeersveiligheidsbeleid te voeren, hetgeen vroeger veel moeilijker was. Dit instrument moet absoluut behouden blijven. Het is in die zin belangrijk dat een alternatief instrument voldoende aantrekkelijk is voor de lokale besturen en geenszins een verslechtering mag betekenen van de huidige mogelijkheden met GAS 5.

1. GAS voor beperkte snelheidsovertredingen – stand van zaken

Sinds 1 februari 2021 kunnen lokale besturen beperkte snelheidsovertredingen sanctioneren met gemeentelijke administratieve sancties (GAS 5). Al van voor de implementatie van deze nieuwe regelgeving werden er heel wat vraagtekens geplaatst bij dit nieuwe systeem. Er was sprake van heel wat juridische en praktische problemen. Ondertussen kwam er een hersteldecreet, maar we moeten vaststellen dat er nog steeds wat problemen hangende zijn, vb. problematiek rechtspersonen.

Momenteel past 1 op de 3 Vlaamse gemeenten GAS 5 toe¹. Een beperkt aantal doet dit volledig in eigen beheer. De grote meerderheid van de gemeenten doet dit in samenwerking met andere lokale besturen via een intergemeentelijk samenwerkingsverband. We stellen eveneens vast dat heel wat lokale besturen in het kader van GAS 5 ook samenwerken met een private partner voor de installatie van de trajectcontroles en de verwerkingssoftware. Deze samenwerking zorgt ervoor dat een aanzienlijk deel van de inkomsten niet naar de lokale besturen gaan, maar wel terecht komen bij private bedrijven.

Bij de toepassing van GAS stellen we vast dat lokale besturen steeds vaker vragende partij zijn om de mogelijkheid tot het aanrekenen van een administratieve toeslag juridisch mogelijk te maken. Momenteel kunnen de lokale besturen, in tegenstelling tot Justitie, dit niet. Burgers zullen via het strafrechtelijk systeem dus een hoger bedrag, nl. boete gecombineerd met een administratieve toeslag, moeten betalen dan in het GAS 5 systeem. Om deze ongelijkheid recht te trekken is het aangewezen deze mogelijkheid ook te voorzien binnen de GAS 5 procedure.

2. Onderzoek naar de toepassing van GAS 5

Naar aanleiding van een resolutie in het Vlaams Parlement deed minister Peeters eind 2023 een onderzoek naar de toepassing van GAS 5 in Vlaanderen. Dit onderzoek was niet positief over de toepassing van GAS 5.

De helft van de respondenten die nog niet gestart zijn met GAS 5 geeft aan dat zij moeilijkheden ondervinden bij de invoering. De investeringskosten liggen te hoog of er is te weinig verwerkingscapaciteit. Dit valt ook te verklaren bij de huidige toepassing van GAS 5 waarbij we zien dat heel wat lokale besturen zich verenigen of samenwerken met private partners.

In deze bevraging worden ook vragen gesteld over het doorstortscenario. De resultaten hiervan zijn opvallend. Meer dan 2/3 van alle respondenten geeft aan dat hun voorkeur gaat naar het doorstortscenario boven GAS 5. Als enkel gekeken wordt naar de gemeenten die reeds gestart zijn met GAS 5, blijkt dat iets meer dan de helft van deze gemeenten zou overstappen naar een doorstortscenario als dat mogelijk zou zijn.

---

¹ Anno januari 2024

3. Doorstortscenario als volwaardig alternatief

Uit deze bevraging kunnen we concluderen dat steeds meer lokale besturen vragende partij zijn voor een doorstortscenario.

Bij een doorstortscenario spreken we van een strafrechtelijke afhandeling via Crossborder met een doorstort van de geïnde middelen naar de lokale besturen. De verwerking van de vaststellingen kan gebeuren door de gewestelijke verwerkingscentra's of door de lokale politiezone. Het lokaal bestuur dient niet meer in te staan voor de administratieve afhandeling van de PV's. Dit kent een automatisch verloop via Crossborder.

Het grote voordeel van dit systeem is, dat er geen werklast zit bij de lokale besturen en dat gebruik gemaakt kan worden van de voordelen die het systeem Crossborder biedt. Dit komt ook tegemoet aan de problematiek met buitenlandse overtreeders en rechtspersonen.

Via dat doorstortscenario zullen de lokale besturen automatisch een deel van de inkomsten uit deze boetes, die onder het toepassingsgebied van GAS 5 vallen, doorgestort krijgen. Dit zal gebeuren volgens een verdeelsleutel (nog politiek te bepalen), waarbij een deel naar het gewest gaat, een deel naar de verwerker en een deel naar het lokaal bestuur. Dit zal er ook voor zorgen dat er geen middelen verloren gaan naar bijvoorbeeld private organisaties, wat vandaag wel degelijk het geval is.

Om dit doorstortscenario in te voeren is er een beslissing van de Vlaamse Regering nodig.

De VVSG is vragende partij om het doorstortscenario zo snel als mogelijk te realiseren als alternatief naast GAS 5. Dat wil zeggen dat het belangrijk is dat de lokale besturen zelf de keuze moeten behouden. Of ze kiezen voor een eigen afhandeling via GAS 5, of ze kiezen voor de strafrechtelijke afhandeling met een doorstort van middelen. Belangrijk bij de realisatie van dit doorstortscenario is het aandeel dat rechtstreeks doorgestort zal worden naar de lokale besturen. De VVSG is vragende partij om dit cijfer op **minstens 70%** te leggen. De meerderheid van de respondenten uit de bevraging van minister Peeters geeft dit cijfer ook aan als goed doorstortpercentage.

Het is belangrijk dat een alternatief instrument zoals het doorstortscenario voldoende aantrekkelijk is voor de lokale besturen en geenszins een verslechtering mag betekenen van de huidige mogelijkheden met GAS 5.